

WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY
Z GEOGRAFII
organizowany przez Łódzkiego Kuratora Oświaty
dla uczniów szkół podstawowych w roku szkolnym 2022/2023

TEST – ETAP WOJEWÓDZKI

- Na wypełnienie testu masz **120 min**.
- Arkusz liczy **17 stron**, w tym brudnopis i zawiera **20 zadań**.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój arkusz jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej.
- Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Odpowiedzi wpisuj długopisem bądź piórem, kolorem czarnym lub niebieskim.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- W zadaniach zamkniętych zaznacz prawidłową odpowiedź, w sposób wskazany w poleceniu.
- Oceniane będą tylko te odpowiedzi, które umieścisz w miejscu do tego przeznaczonym.
- Do każdego numeru zadania podana jest maksymalna liczba punktów możliwa do uzyskania za prawidłową odpowiedź.
- Pracuj samodzielnie. Postaraj się udzielić odpowiedzi na wszystkie pytania.
- Nie używaj korektora. Jeśli się pomylisz, przekreśl błędną odpowiedź i wpisz prawidłową.
- Korzystaj tylko z przyborów i materiałów określonych w regulaminie konkursu.

Powodzenia

Maksymalna liczba punktów - 100

Liczba uzyskanych punktów - .....

Imię i nazwisko ucznia: .....
wypełnia Komisja Konkursowa po zakończeniu sprawdzenia prac

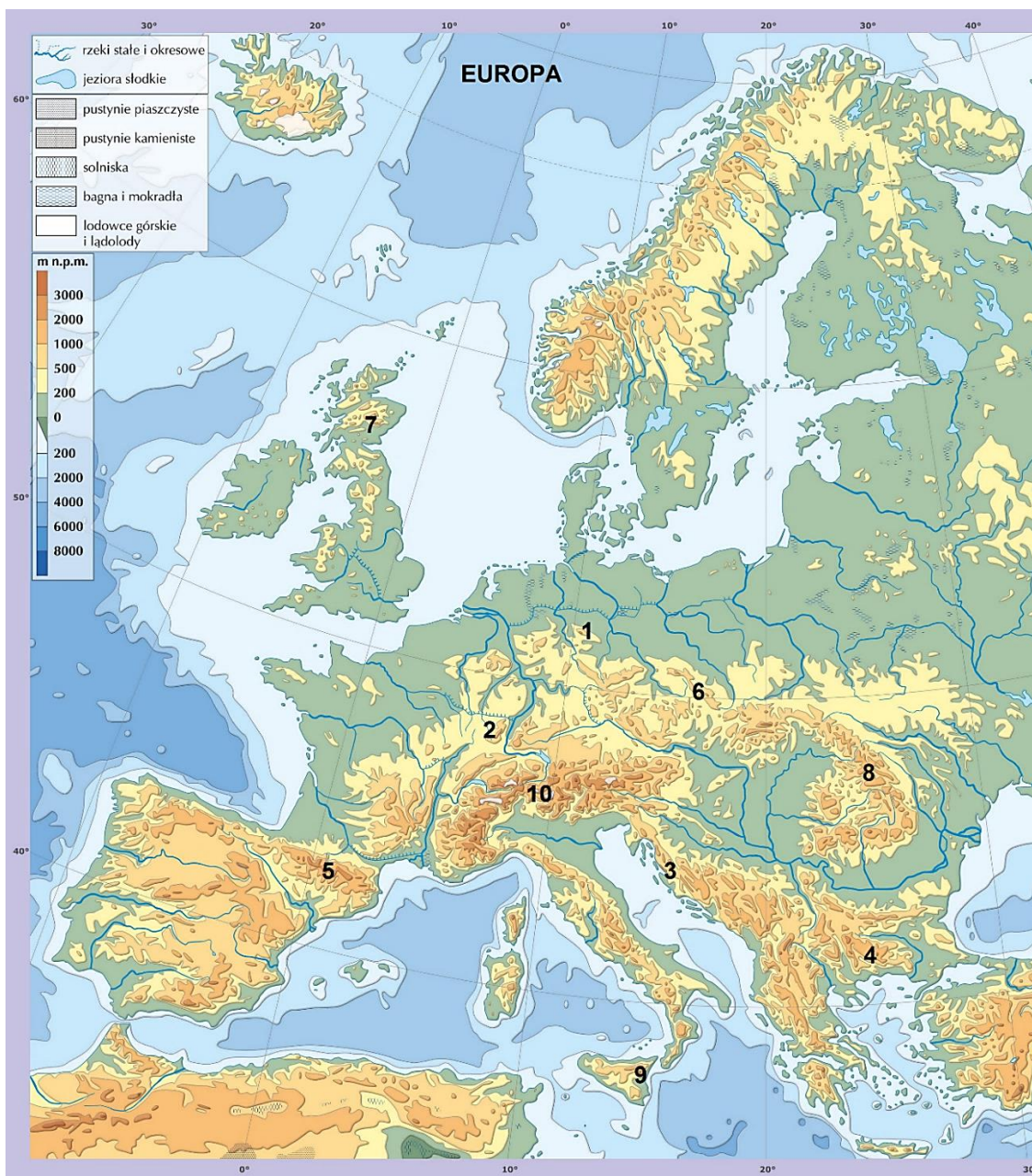
Podpisy członków komisji sprawdzających prace:

1. ....
(imię i nazwisko) (podpis)

2. ....
(imię i nazwisko) (podpis)

Zadanie nr 1 (0 – 10p.)

Na mapie Europy zaznaczono wybrane przykłady gór od 1-10.

Źródło: https://www.geografia24.eu/index.php?strona=100_0_mapa_swiata_a4 opracowanie własne 16.08.2022

Uzupełnij tabelę przyporządkowując do podanych w niej typów gór, **wszystkie** przykłady zawarte w ramce oraz wybierz odpowiednie numery, którymi są zaznaczone te masywy na mapie Europy.

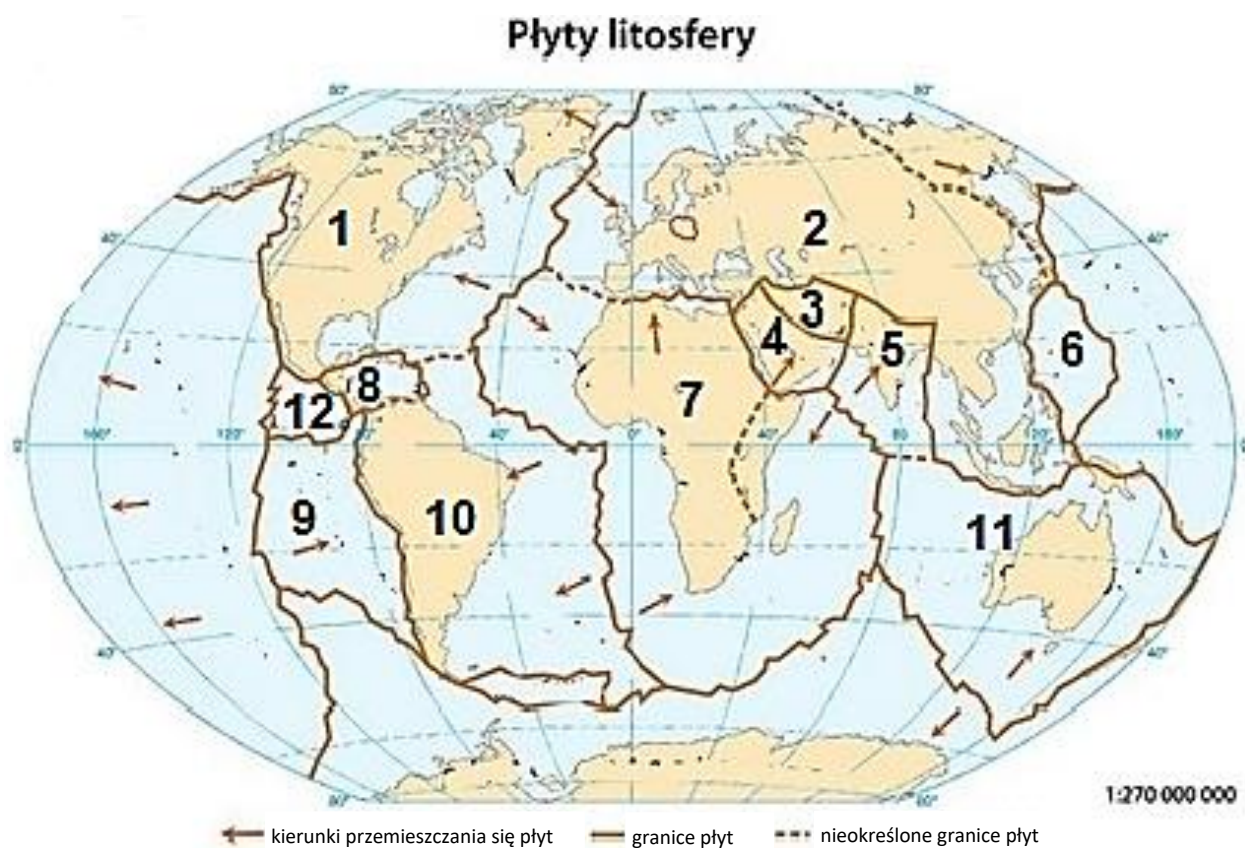
Karpaty, Pireneje, Etna, Harz, Sudety.

TYPY GÓR	PRZYKŁADY MASYWÓW	NUMER MASYWU
WULKANICZNE		
ZRĘBOWE		
FAŁDOWE		

...../10 pkt.
 (liczba uzyskanych punktów /maksymalna liczba punktów)

Zadanie nr 2 (0 – 10p.)

Mapa przedstawia rozmieszczenie płyt litosfery, z zaznaczonymi granicami i kierunki ich przemieszczania.

Źródło: <https://quizlet.com/pl/384379787/plyty-litosfery-flash-cards/> opracowanie własne 02.08.2022

Wykonaj następujące polecenia:

A. Podaj nazwy płyt zaznaczonych numerami:

1.....

2.....

5.....

7.....

9.....

10.....

B. Podaj, jaki typ granicy – **ryft**, **subdukcja**, czy **kolizja** – przebiega między płytami o numerach:

7 a 1 –.....

9 a 10 – .....

5 a 2 –.....

1 a 2 –.....

...../10 pkt.
(liczba uzyskanych punktów /maksymalna liczba punktów)

Zadanie nr 3 (0 – 3p.)

Oblicz wysokość Słońca nad horyzontem w dniu przesilenia zimowego w Sydney (33° 53'S, 151° 12'E).

Zapisz obliczenia:

...../3 pkt.
(liczba uzyskanych punktów /maksymalna liczba punktów)

Zadanie nr 4 (0 – 3p.)

Coraz większą popularnością na świecie cieszy się rolnictwo ekologiczne. Jednak ten typ uprawy ziemi również nie jest pozbawiony wad.

Wymień trzy wady rolnictwa ekologicznego:

1. ....
2. ....
3. ....

...../3 pkt.

(liczba uzyskanych punktów / maksymalna liczba punktów)

Zadanie nr 5 (0 – 2p.)

Mapa przedstawia rozmieszczenie upraw wybranych dwóch zbóż na świecie.

Uzupełnij legendę, wpisując odpowiedni rodzaj zboża pod numerem 1 i 2. Wybierz spośród podanych w ramce.

Pszenica, kukurydza, ryż, żyto, sorgo, trzcina cukrowa, ziemniak, bawełna.

Źródło: „Geografia na czasie” B Lenartowicz, E. Wilczyńska, M. Wójcik, Wyd. Szk. PWN, 2008, opracowanie własne

Odpowiedź:

1. ....
2. ....

...../2 pkt.

(liczba uzyskanych punktów / maksymalna liczba punktów)

Zadanie nr 6 (0 – 8p.)

Uzupełnij tabelę wykorzystując sformułowania podane w ramce oraz dopasuj zdjęcie do przykładu rośliny, wpisując odpowiedni numer do kolumny tabeli.

Grupa roślin: zboża, rośliny oleiste, rośliny bulwiaste i korzeniowe, rośliny włókniste, rośliny cukrodajne, używki.

1 Źródło: <https://comparic.pl/> 22.08.2022

2 Źródło: <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/> 22.08.2022

3 Źródło: <https://www.agrofakt.pl/> 22.08.2022

4 Źródło: <https://farmer-online.com/pl/> 22.08.2022

5 Źródło: <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/> 22.08.2022

GRUPA ROŚLIN	PRZYKŁAD ROŚLINY	NUMER ZDJĘCIA
	Ziemniak	
	Bawełna	
	Rzepak	
	Kukurydza	

...../8 pkt.
(liczba uzyskanych punktów / maksymalna liczba punktów)

Zadanie nr 7 (0 – 10p.)

Dopisz nazwę państwa do podanej stolicy oraz zaznacz to państwo na mapie politycznej świata zamieszczonej poniżej (zaznaczając państwo na mapie użyj numeracji stolic).

1. New Delhi - .....
2. Ottawa - .....
3. Oslo - .....
4. Nur Sułtan - .....
5. Nairobi - .....

...../10 pkt.
(liczba uzyskanych punktów / maksymalna liczba punktów)

Zadanie nr 8 (0 - 9p.)

Uzupełnij tabelę przyporządkowując do miejsc kultu religijnego, rodzaj religii, miasto i państwo, w którym mieści się podana świątynia. Skorzystaj z informacji podanych w ramce.

Religia- buddyzm, katolicyzm, prawosławie, judaizm, hinduizm, islam.
 Miasto- Licheń, Częstochowa, Mekka, Jerozolima, Amman, Akaba, Rzym.
 Państwo- Jordania, Arabia Saudyjska, Izrael, Polska, Syria, Włochy, Indie.

Świątynia / sanktuarium	Religia	Miasto	Państwo
Al - Kaba			
Ściana Płaczu			
Sanktuarium Najświętszej Marii Panny na Jasnej Górze			

...../9 pkt.

(liczba uzyskanych punktów / maksymalna liczba punktów)

Zadanie nr 9 (0-1p.)

Poniżej wypisano kilka przykładów parków narodowych (PN) i rezerwatów narodowych (RN) leżących w jednym z krajów afrykańskich:

PN Meru, PN Kora, RN Masai Mara, PN Lake Nakuru, RN Losai

Podaj kraj, w którym występują te obiekty. Wybierz z podanych w ramce.

Etiopia, Tanzania, Kenia, RPA, Egipt, Rwanda, Maroko, Namibia, Madagaskar.

Nazwa kraju: .....

...../1 pkt

(liczba uzyskanych punktów / maksymalna liczba punktów)

Zadanie nr 10 (0-5p.)

Mapa przedstawia prądy morskie Oceanu Atlantyckiego.

Na podstawie mapy i własnej wiedzy wykonaj polecenia.

- A. Wybierz i zapisz numer, którym zaznaczono Prąd Zatokowy: .....
- B. Podaj inną nazwę tego prądu: .....
- C. Wybierz z podanych i **podkreśl** poprawną cechę określającą termikę tego prądu: **ciepły / zimny.**
- D. Opisz wpływ tego prądu na **temperaturę i opady** w Europie:

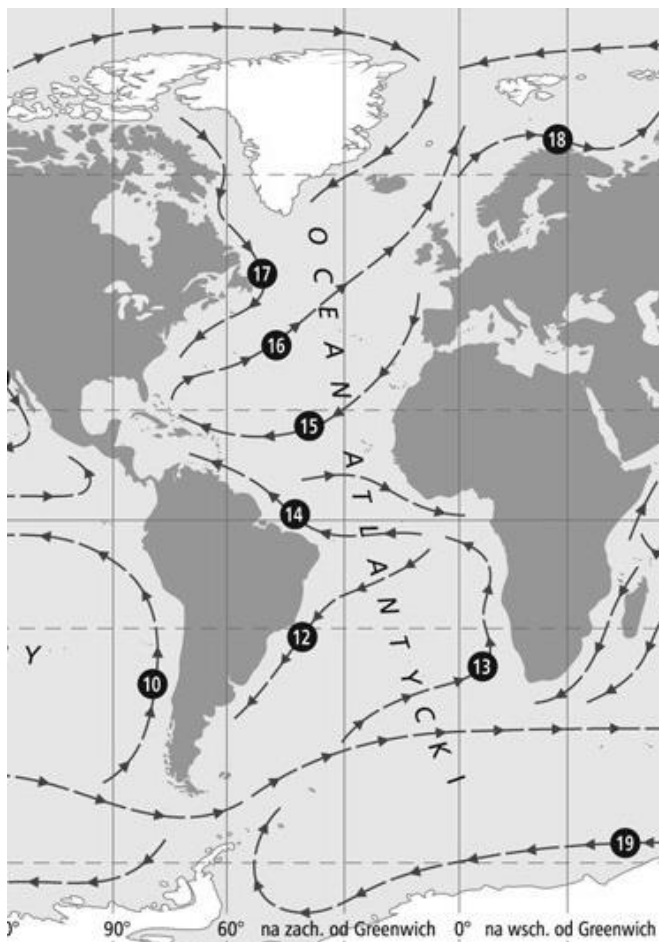
.....

.....

.....

.....

.....

Źródło: https://documen.site/download/hydrosfera-1-morza-o-oceany-cz-si-ze-sob-tworzc-ocean_pdf 05.12.2022
opracowanie własne

...../5 pkt.
(liczba uzyskanych punktów / maksymalna liczba punktów)

Zadanie nr 11 (0-2p.)

Wyjaśnij, co oznacza termin „Arabska wiosna”. W odpowiedzi uwzględnij rejon świata, w którym miała ona miejsce.

.....

.....

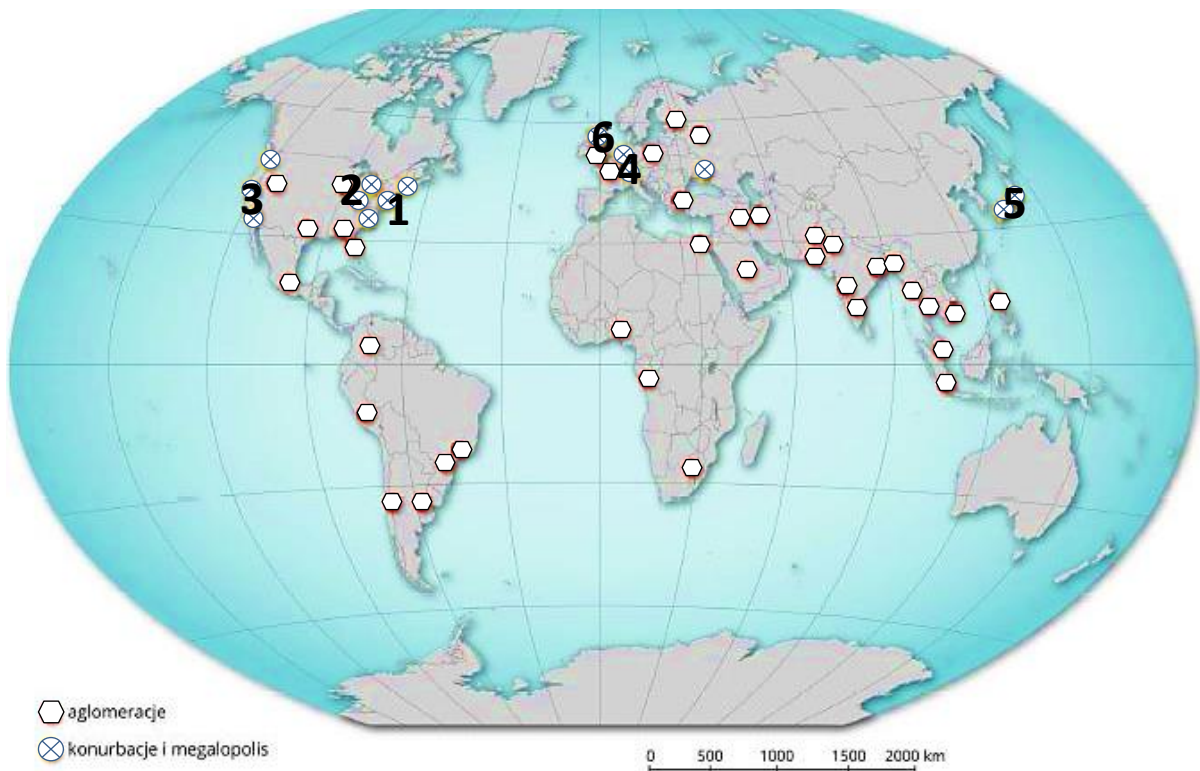
.....

.....

...../2 pkt.
(liczba uzyskanych punktów / maksymalna liczba punktów)

Zadanie nr 12 (0-6p.)

Mapa przedstawia wybrane megalopolis na świecie. W ramce zamieszczono przykłady miast ze świata.

Źródło: <https://zpe.gov.pl> 05.12.2022 opracowanie własne

Nowy Jork, Chicago, Haga, Filadelfia, Detroit. Jokohama, San Francisco,
Los Angeles, Kanton, Utrecht, Sao Paulo.

Uzupełnij tabelę korzystając z mapy, danych zawartych w ramce i własnej wiedzy.

MEGALOPOLIS	NUMER NA MAPIE	MIASTA NALEŻĄCE DO MEGALOPOLIS
BosWash	.....	1. .... 2. ....
ChiPitts	.....	1. .... 2. ....

...../6 pkt.
(liczba uzyskanych punktów / maksymalna liczba punktów)

Zadanie nr 13 (0-5p.)

Mapa przedstawia obiekty UNESCO w Polsce.

Źródło: M. Więckowski, R. Malarz „Oblicza geografii 3” Nowa Era 2014

Podaj numer, którym zaznaczono:

- a) Stare Miasto w Zamościu .....
- b) Średniowieczny zespół miejski Toruń .....
- c) Halę Stulecia we Wrocławiu .....
- d) Królewską Kopalnię Soli w Wieliczce .....
- e) Park Mużakowski .....

...../5 pkt.
(liczba uzyskanych punktów /maksymalna liczba punktów)

Zadanie nr 14 (0-3p.)

Do podanych wyjaśnień definicji dopisz poprawne nazwy pojęć, określających osobliwości geologiczne i geomorfologiczne, występujące na terenie stanu Utah.

Nazwy pojęć wybierz z podanych w ramce.

Hoodoo, butte, bolson, plaja

1. Strome, izolowane formy w postaci stoiw, iglic to .....
2. Kotlinowate obniżenie tworzące zlewnie okresowych lub stałych płytkich jezior to .....
3. Odsłonięte dno bezodpływowego, okresowego jeziora w klimacie gorącym i suchym to .....

...../3 pkt.
(liczba uzyskanych punktów / maksymalna liczba punktów)

Zadanie nr 15 (0-4p.)

Poniżej przedstawiono wskaźniki demograficzne charakterystyczne dla USA i stanu Utah, w którym znaczący wpływ na życie społeczne mają doktryny mormońskie.

Podkreśl prawidłowe wartości mierników dla stanu Utah.

- a) Przyrost naturalny w Utah wynosi **9,1‰ / 2,9 ‰**.
- b) Dzieci i młodzież stanowi **18,5% / 24,2 %**.
- c) Ludność w wieku poprodukcyjnym stanowi **11,4% / 16,5 %**.
- d) Dzietność kobiet wynosi **2,03 / 1,73**.

...../4 pkt.
(liczba uzyskanych punktów / maksymalna liczba punktów)

Zadanie nr 16 (0-1p.)

Stan Utah słynie z nagromadzenia geologicznych osobliwości przyrodniczych, które można podziwiać w pięciu parkach narodowych: Arches, Bryce Canyon, Zion, Canyonlands, Capitol Reef.

Poniżej przedstawiono opis jednego z wymienionych parków. Podaj jego nazwę.

„(...) Park Narodowy (...) utworzony w 1964 roku zajmuje powierzchnię 1366 km².

Składa się z trzech części: Island in the Sky, The Needles i The Maze, rozdzielonych rzeką Kolorado i jej dopływem – Green”.

Odpowiedź: .....

...../1 pkt

(liczba uzyskanych punktów / maksymalna liczba punktów)

Zadanie nr 17 (0-4p.)

Uzupełnij zdania korzystając z podanych w ramce surowców.

Sól, fosforany, beryl, miedź, węgiel brunatny, siarka, aluminium.

Utah jest największym producentem ..... na świecie, wytwarza ok. 65% produkcji światowej. Znajduje się tu również największa kopalnia odkrywkowa..... na świecie. Na obszarze Wielkiego Jeziora Słonego będącego pozostałością plejstocenijskiego jeziora Bonneville, współcześnie wydobywa się m.in.: ..... oraz .....

...../4 pkt.

(liczba uzyskanych punktów / maksymalna liczba punktów)

Zadanie nr 18 (0-5p.)

Oceń prawdziwość poniższych zdań. Wybierz i **podkreśl** P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F- jeśli jest fałszywe.

1.	Sieć rzeczna Patagonii jest dobrze rozwinięta.	P	F
2.	W Patagonii znajduje się najdalej na południe założone miasto na świecie – Ushuaia.	P	F
3.	Cieśnina Magellana oddziela Patagonię od Ziemi Ognistej i łączy wody dwóch oceanów - Spokojnego i Indyjskiego.	P	F
4.	Głównym portem cieśniny Magellana jest miasto Puntas Arenas.	P	F
5.	Charakterystyczne typy wybrzeży występujące w Patagonii to zarówno fiordy, klify jak i piaszczyste plaże.	P	F

...../5 pkt.

(liczba uzyskanych punktów / maksymalna liczba punktów)

Zadanie nr 19 (0-5p.)

Podkreśl prawidłowe dokończenie zdań.

1. Lodowiec Perito Moreno jest przykładem lodowca, który **przyrasta / kurczy się**.
2. Krajobraz masywu górskiego Fitz Roy, w którym występują potężne lodowce jest modelowany przez procesy **peryglacjalne / krasowe**.
3. W lodowcach Patagonii częściej na krańcach jeziorów lodowcowych możemy obserwować zjawisko **tworzenia się moreny czołowej / cielenia się lodowca**.
4. Jedno z największych jezior Patagonii – Viedma ma genezę **tektoniczno – glacialną / eoliczno – glacialną**.
5. W Patagonii odnaleziono szczątki największego zwierzęcia jakie kiedykolwiek istniało na Ziemi zwanego **Argentinosaurus / Gigantosaurus**.

...../5 pkt.

(liczba uzyskanych punktów / maksymalna liczba punktów)

Zadanie nr 20 (0-4p.)

Na mapie oznaczono numerami ważniejsze przyrodnicze atrakcje turystyczne Patagonii.

Podaj nazwy atrakcji, które zostały oznaczone numerami **1, 2, 5, 11**. Wybierz z podanych w ramce.

Jezioro Pahoé, Kanał Beagle, Park Narodowy Los Alerces, Cieśnina Magellana, Masyw Fitz Roy, Półwysep Valdes, Przylądek Horn.

Źródło: Geografia w szkole nr 1 /2021 „Patagonia- przyrodnicze kontrasty” /str 14-20/ R. Machowski, M. Rzętała

Odpowiedź:

- 1. ....
- 2. ....
- 5. ....
- 11. ....

...../4 pkt.

(liczba uzyskanych punktów / maksymalna liczba punktów)

Brudnopsis